

ORDONANȚĂ nr. 43 din 28 august 1997 (**republicată**)

privind regimul drumurilor

EMITENT • **GUVERNUL**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 237 din 29 iunie 1998**

Data intrării în vigoare **29-06-1998**

Formă consolidată valabilă la data 03-09-2000

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 03-09-2000 până la data de 31-12-2000

Atenție, se afisează forma consolidată a ORDONANȚA nr. 43 din 28 august 1997(Republicata 1) din Monitorul Oficial nr.237 din 29-06-1998

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Forma actualizată a acestui act normativ la data de 03 Septembrie 2000 este realizată de către Departamentul juridic din cadrul S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra-Neamț prin includerea tuturor modificărilor și completărilor aduse de către : [ORDONANȚA nr. 132 din 31 august 2000](#).

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat pentru informarea utilizatorilor.

**) Republicată în temeiul [art. II din Legea nr. 82 din 15 aprilie 1998](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 22 aprilie 1998, dându-se textelor o noua numerotare.

[Ordonanța Guvernului nr. 43 din 28 august 1997](#) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 221 din 29 august 1997.

Notă

Capitolul I

Dispoziții generale

Secțiunea I

Domeniul drumurilor

Articolul 1

(1) Regimul drumurilor reglementează în mod unitar administrarea drumurilor publice și private, dobândirea și folosirea terenurilor, conducerea, coordonarea și controlul activităților în legătura cu drumurile publice. Administrarea drumurilor publice și private are ca obiect proiectarea, construirea, modernizarea, reabilitarea, repararea, întreținerea și exploatarea drumurilor.

(2) Prevederile prezentei ordonanțe se aplica integral tuturor drumurilor publice și, parțial, drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice.

Articolul 2

(1) Drumurile fac parte din sistemul național de transport.

(2) Drumurile sunt cai de comunicație terestră special amenajate pentru circulația vehiculelor și pietonilor.

(3) Fac parte integrantă din drum: podurile, viaductele, pasajele denivelate, tunelurile, construcțiile de apărare și consolidare, trotuarele, piste pentru cicliști, locurile de parcare, oprire și staționare, indicatoarele de semnalizare rutieră și alte dotări pentru siguranța circulației, terenurile și plantațiile care fac parte din zona drumului, mai puțin zonele de protecție.

(4) De asemenea, se considera ca făcând parte din drum clădirile de serviciu și orice alte construcții, amenajări sau instalații destinate apărării sau exploatării drumurilor, inclusiv terenurile necesare aferente.

Secțiunea a II-a

Clasificarea și încadrarea drumurilor

Articolul 3

Din punct de vedere al destinației, drumurile se împart în:

a) drumuri publice - obiective de utilitate publică destinate circulației rutiere, în scopul satisfacerii cerințelor de transport unitar ale economiei naționale, ale populației și de apărare a țării. Acestea sunt proprietate publică;

b) drumuri de utilitate privată - destinate satisfacerii cerințelor proprii de transport rutier în activitățile economice, forestiere, petroliere, miniere, agricole, energetice, industriale și altora asemenea, de acces în incinte, ca și cele din interiorul acestora, precum și cele pentru organizările de șantier; ele sunt administrate de persoanele fizice sau juridice care le au în proprietate sau în administrare.

Articolul 4

Din punct de vedere al circulației, drumurile se împart în:

- a)** drumuri deschise circulației publice, care cuprind toate drumurile publice și acele drumuri de utilitate privată care servesc obiectivele turistice ori alte obiective la care publicul are acces;
- b)** drumuri închise circulației publice, care cuprind acele drumuri de utilitate privată care servesc obiectivelor la care publicul nu are acces.

Articolul 5

Din punct de vedere funcțional și administrativ-teritorial, în ordinea importanței, drumurile publice se împart în următoarele categorii;

- a)** drumuri de interes național;
- b)** drumuri de interes județean;
- c)** drumuri de interes local.

Articolul 6

(1) Drumurile de interes național aparțin proprietății publice a statului și cuprind drumurile naționale, care asigura legăturile cu Capitala țării, cu reședințele de județ, cu obiectivele de interes strategic național, între ele, precum și cu țările vecine, și pot fi:

- autostrăzi;
- drumuri expres;
- drumuri naționale europene (E);
- drumuri naționale principale;
- drumuri naționale secundare.

(2) Încadrarea în aceste categorii se face de către Ministerul Transporturilor, cu excepția drumurilor naționale europene, a căror încadrare se stabilește potrivit acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte.

(3) Propunerile de clasificare a drumurilor naționale în categoria drumurilor naționale europene (E) se fac de către Ministerul Transporturilor.

Articolul 7

Drumurile de interes județean fac parte din proprietatea publică a județului și cuprind drumurile județene, care asigura legătura între:

- reședințele de județ cu municipiile, cu orașele, cu reședințele de comuna, cu stațiunile balneoclimaterice și turistice, cu porturile și aeroporturile, cu obiectivele importante, legate de apărarea țării, și cu obiectivele istorice importante;
- orașe și municipii;
- reședințe de comuna.

Articolul 8

Drumurile de interes local aparțin proprietății publice a unității administrative pe teritoriul căreia se afla și cuprind:

- a)** drumurile comunale, care asigura legăturile:
 - între reședința de comuna cu satele componente sau alte sate;
 - între orașul cu satele care ii aparțin, precum și cu alte sate;
 - între sate;
- b)** drumurile vicinale sunt drumuri ce deserveșc mai multe proprietăți, fiind situate la limitele acestora;
- c)** străzile sunt drumuri publice din interiorul localităților, indiferent de denumire: strada, bulevard, cale, chei, splai, sosea, alee, fundătura, uliță etc.

Articolul 9

Străzile din localitățile urbane se clasifică în raport cu intensitatea traficului și cu funcțiile pe care le îndeplinesc, astfel:

- a)** străzi de categoria I - magistrale, care asigura preluarea fluxurilor majore ale orașului pe direcția drumului național ce traversează orașul sau pe direcția principală de legătura cu acest drum;
- b)** străzi de categoria a II-a - de legătura, care asigura circulația majoră între zonele funcționale și de locuit;
- c)** străzi de categoria a III-a - colectoare, care preiau fluxurile de trafic din zonele funcționale și le dirijează spre străzile de legătura sau magistrale;

d) străzi de categoria a IV-a - de folosință locală, care asigură accesul la locuințe și pentru servicii curente sau ocazionale, în zonele cu trafic foarte redus.

Articolul 10

Străzile din localitățile rurale se clasifică în:

- a)** străzi principale;
- b)** străzi secundare.

Articolul 11

Drumurile naționale, județene și comunale își păstrează categoria funcțională din care fac parte, fiind considerate continue în traversarea localităților, servind totodată și ca străzi. Modificarea traseelor acestora, în traversarea localităților, se poate face numai cu acordul administratorului drumului respectiv, în concordanță cu planul urbanistic aprobat.

Articolul 12

Încadrarea în categorii funcționale a drumurilor naționale, județene și comunale se face prin hotărâre a Guvernului, iar a drumurilor vicinale și a străzilor, prin hotărâre a consiliului județean sau local, după caz.

Articolul 13

Propunerile de încadrare în drumuri naționale și județene se fac de către administratorii acestor categorii de drumuri, iar pentru drumurile comunale, de către consiliile locale interesate, prin consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București. Promovarea propunerilor se face cu avizul Ministerului Transporturilor.

Capitolul II **Administrarea drumurilor**

Secțiunea I

Suprafețele de teren aferente drumurilor publice

Articolul 14

Zona drumului public cuprinde: ampriza, zonele de siguranță și zonele de protecție.

Articolul 15

Ampriza drumului este suprafața de teren ocupată de elemente constructive ale drumului: parte carosabilă, trotuare, piste pentru cicliști, acostamente, șanțuri, rigole, taluzuri, șanțuri de garda, ziduri de sprijin și alte lucrări de artă.

Articolul 16

(1) Zonele de siguranță sunt suprafețe de teren situate de o parte și de cealaltă a amprizei drumului, destinate exclusiv pentru semnalizarea rutieră, pentru plantație rutieră sau alte scopuri legate de întreținerea și exploatarea drumului, pentru siguranța circulației ori pentru protecția proprietăților situate în vecinătatea drumului. Din zonele de siguranță fac parte și suprafețele de teren destinate asigurării vizibilității în curbe și intersecții, precum și suprafețele ocupate de lucrările de consolidări ale terenului drumului și altele asemenea. În afara localităților, limitele minime ale zonelor de siguranță a drumurilor, în cale curentă și aliniament, sunt prevăzute în anexa nr. 1 la prezenta ordonanță.

(2) Realizarea de culturi agricole sau forestiere pe zonele de siguranță este interzisă.

Articolul 17

(1) Zonele de protecție sunt suprafețele de teren situate de o parte și de alta a zonelor de siguranță, necesare protecției și dezvoltării viitoare a drumului. Limitele zonelor de protecție sunt prevăzute în anexa nr. 1.

(2) Zonele de protecție rămân în gospodărirea persoanelor juridice sau fizice care le au în administrare sau în proprietate, cu obligația ca acestea, prin activitatea lor, să nu aducă prejudicii drumului sau derulării în siguranță a traficului prin:

- a)** neasigurarea scurgerii apelor în mod corespunzător;
- b)** executarea de construcții, împrejurări sau plantații care să provoace înzăpezirea drumului sau să împiedice vizibilitatea pe drum;
- c)** executarea unor lucrări care periclitează stabilitatea drumului sau modifica regimul apelor subterane sau de suprafață.

Articolul 18

Deținătorii terenurilor din vecinătatea drumurilor publice sunt obligați să permită instalarea pe aceste terenuri a panourilor de apărare a drumului contra înzăpezirii, fără a percepe vreo chirie, cu condiția ca aceasta operațiune să nu împiedice executarea lucrărilor agricole și să nu producă degradări culturilor de pe aceste terenuri.

Articolul 19

(1) Zona străzilor include partea carosabilă, acostamentele, șanțurile, rigolele, trotuarele, spațiile verzi, pistele pentru cicliști, suprafețele adiacente pentru parcaje, staționări sau opriri, precum și suprafețele de teren necesare amplasării anexelor acestora. Pe sectoarele de străzi fără canalizare, scurgerea apelor trebuie asigurată prin șanțuri amenajate.

(2) Consiliile locale vor asigura, în intravilan, condițiile de deplasare a pietonilor și cicliștilor prin amenajări de trotuare și piste.

(3) Zonele de siguranță și de protecție în intravilan se stabilesc prin studii de circulație și prin documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului.

(4) Pentru dezvoltarea capacității de circulație a drumurilor publice în traversarea localităților rurale, distanța între gardurile sau construcțiile situate de o parte și de alta a drumurilor va fi de minimum 26 m pentru drumurile naționale, de minimum 24 m pentru drumurile județene și de minimum 20 m pentru drumurile comunale.

(5) Asigurarea distanțelor minime, stabilite conform alin. (4), se realizează de către administratorii acestor drumuri, numai cu respectarea reglementărilor în vigoare.

Secțiunea a II-a Administrarea drumurilor

Articolul 20

Ministerul Transporturilor este organul administrației publice centrale care exercita prerogativele dreptului de proprietate publică a statului în domeniul drumurilor naționale.

Articolul 21

(1) Administrarea drumurilor naționale se realizează de Administrația Națională a Drumurilor, sub autoritatea Ministerului Transporturilor. Organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Drumurilor se va aproba prin hotărâre a Guvernului.

(2) Sectoarele de drumuri naționale, incluzând și lucrările de artă, amenajările și accesoriile aferente, situate în intravilanul reședințelor de județe și al municipiilor, sunt în administrarea consiliilor locale respective.

Articolul 22

Administrarea drumurilor județene se asigura de către consiliile județene, iar a drumurilor de interes local, de către consiliile locale pe raza administrativ-teritorială a acestora. Fac excepție sectoarele de drumuri județene, situate în intravilanul localităților urbane, inclusiv lucrările de artă, amenajările și accesoriile aferente, care vor fi în administrarea consiliilor locale respective.

Articolul 23

Administrarea drumurilor de utilitate privată se face de către deținătorii acestora.

Secțiunea a III-a Proiectarea și execuția lucrărilor de drumuri

Articolul 24

La proiectarea, execuția și intervențiile asupra drumurilor se va tine seama de categoriile funcționale ale acestora, de traficul rutier, de siguranța circulației, de normele tehnice, de factorii economici, sociali și de apărare, de utilizarea rațională a terenurilor, conservarea și protecția mediului înconjurător și de planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, aprobate potrivit legii, precum și de normele tehnice în vigoare pentru adaptarea acestora la cerințele pietonilor, cicliștilor, persoanelor cu handicap și de vârstă a treia.

Articolul 25

Documentațiile privind proiectarea construcției, reabilitarea și modernizarea drumurilor se întocmesc cu respectarea planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism, cu avizele prevăzute în normele metodologice.

Articolul 26

Amplasarea unor obiective economice sau de alta natura, care implica modificări ale traseului, ale elementelor geometrice sau ale structurii de rezistență a unui drum public se face cu acordul administratorului drumului respectiv, cheltuielile aferente fiind în sarcina celui care a solicitat modificările, cu respectarea legislației în vigoare privind autorizarea executării construcțiilor.

Articolul 27

(1) Intersecțiile între drumuri se realizează denivelat sau la același nivel, în funcție de categoriile drumurilor și de traficul rutier, cu respectarea legislației în vigoare. Cheltuielile privind aceste lucrări sunt în sarcina celor care au în administrare sau în proprietate drumul pe care se desfășoară traficul ce impune amenajarea sau modificarea intersecției.

(2) Întreținerea bretelelor de la intersecțiile denivelate ale drumurilor publice este în sarcina administratorului drumului de categorie superioară. Dacă unul dintre drumuri este de utilitate privată, cheltuielile de întreținere sunt în sarcina administratorului respectiv.

Articolul 28

Amenajarea intersecțiilor la același nivel între doua sau mai multe drumuri se face cu asigurarea priorității pentru circulația care se desfășoară pe drumul de categorie superioară.

Articolul 29

Realizarea unei noi intersecții la același nivel cu calea ferată sau modificarea unei asemenea intersecții cu calea ferată este în sarcina solicitantului lucrării.

Articolul 30

La amenajarea intersecțiilor între drumurile publice și dintre acestea cu căile ferate se va obține și acordul Ministerului de Interne, prin direcțiile sale de specialitate.

Articolul 31

Instalațiile de semnalizare și presemnalizare a trecerii la același nivel între drum și calea ferată se realizează de către administratorul caii ferate, în funcție de categoria drumului, traficul rutier, frecvența și viteza de circulație a trenurilor.

Articolul 32

(1) Întreținerea pasajelor denivelate este în sarcina administratorului caii de comunicație situate pe pasaj.

(2) Întreținerea trecerilor la același nivel, paza și securitatea în limitele zonei de siguranță a caii ferate revin deținătorilor acestei cai.

(3) Modificarea cotelor și declivităților pe oricare dintre căile de comunicație care se intersectează atrage după sine obligația deținătorului de a suporta costul lucrărilor necesare și pe cealaltă cale de comunicație.

(4) Pentru poduri, baraje, diguri și altele asemenea, care cuprind părți ale mai multor deținători, sarcinile ce revin fiecăruia dintre aceștia se stabilesc, de comun acord, prin protocol.

Articolul 33

Autoritățile administrației publice locale împreună cu Poliția rutieră au obligația de a reglementa circulația, parcare, staționarea și oprirea pe străzi a vehiculelor. Parcare se admite, de regula, în locuri special amenajate în afară benzilor de circulație și a trotuarelor, amplasate de comun acord cu Poliția rutieră. Nu se admite oprirea și parcare pe benzile de circulație ale drumurilor naționale și județene.

Articolul 34

În zonele protejate ale localităților se va urmări descurajarea sau interzicerea circulației de tranzit, în condițiile legii, prin asigurarea unor trasee de deviere corespunzătoare, cu acordul administratorului drumului și al Poliției rutiere.

Articolul 35

În funcție de intensitatea traficului, drumurile publice vor fi prevăzute cu stații amenajate în afară fluxului circulației, pentru oprirea mijloacelor de transport în comun. Semnalizarea unitară și amenajarea acestora se asigură de către consiliile locale în intravilan și de către consiliile județene în extravilan, indiferent de categoria drumului. Amplasarea stațiilor pentru aceste mijloace se stabilește de administratorul drumului împreună cu Poliția rutieră, oficiile rutiere județene și deținătorii vehiculelor de transport în comun. Locurile de parcare și refugiiile de pe autostrăzi vor fi dotate cu utilități, telefonie pentru apel de urgență și cu grupuri sanitare.

Articolul 36

Pe drumurile publice se vor aplica măsuri de protecție a mediului, pe baza studiilor de impact asupra mediului înconjurător.

Articolul 37

Pentru descongestionarea traficului în localități, protecția mediului și sporirea siguranței circulației pe rețeaua de drumuri expres și drumuri naționale europene se vor realiza drumuri de tranzit ocolitoare, situate în afară intravilanului localităților, pe baza studiilor de trafic. Accesul spre aceste drumuri se va realiza numai prin intermediul unor artere magistrale care debușează în intersecții amenajate corespunzător volumelor de trafic.

Articolul 38

Pe sectoarele de drumuri publice, care traversează localități rurale, locuitorii sunt obligați să întrețină șanțurile, rigolele, podetele de la intrările în curți, plantațiile și trotuarele sau căile pietonale din dreptul locuințelor și al terenurilor pe care le dețin. Supravegherea îndeplinirii sau a neîndeplinirii acestor obligații revine autorităților administrației publice locale.

Articolul 39

În vederea asigurării materialelor necesare construirii, modernizării, reparării și întreținerii drumurilor publice, administratorii pot deschide și exploata cariere, balastiere și altele asemenea, în condițiile legii.

Secțiunea a IV-a

Condiții de exploatare a drumurilor

Articolul 40

(1) Drumurile trebuie să fie menținute de către administratorul drumului în starea tehnica corespunzătoare desfășurării traficului în condiții de siguranță.

(2) Limitele greutăților maxime autorizate pe osie și ale gabaritelor, precum și condițiile impuse vehiculelor admise în circulație pe drumurile publice sunt cele prevăzute în anexa nr. 2 la prezenta ordonanță.

Alin. (2) al art. 40 a fost modificat de pct. 1 al articolului unic din ORDONANȚA nr. 132 din 31 august 2000, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 434 din 3 septembrie 2000.

(3) Lista cuprinzând drumurile publice, cu limitele greutăților maxime autorizate pentru vehicule de transport marfa, va fi stabilită anual prin ordin al ministrului transporturilor.

Alin. (3) al art. 40 a fost modificat de pct. 1 al articolului unic din ORDONANȚA nr. 132 din 31 august 2000, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 434 din 3 septembrie 2000.

(4) Limitele prevăzute în anexa nr. 2 pot fi modificate prin ordin al ministrului transporturilor, pe măsura executării unor lucrări de sporire a capacității portante a drumurilor.

Alin. (4) al art. 40 a fost modificat de pct. 1 al articolului unic din ORDONANȚA nr. 132 din 31 august 2000, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 434 din 3 septembrie 2000.

(5) Transportatorilor străini și români li se aplica tarife de utilizare a drumurilor, în conformitate cu prevederile din acordurile bilaterale și, respectiv, reglementările interne în vigoare, care se constituie în surse de finanțare a lucrărilor de administrare, exploatare, întreținere, reparații și modernizare a drumurilor publice.

Articolul 41

(1) Transporturile ale căror tonaje pe osie și/sau gabarite depășesc limitele prevăzute în anexa nr. 2 se efectuează pe baza autorizației speciale de transport emise de administratorul drumului.

(2) În cazul în care, pentru efectuarea unor asemenea transporturi, sunt necesare lucrări de amenajare sau consolidare a drumurilor și a lucrărilor de artă, precum și modificarea instalațiilor aeriene sau subterane de orice fel, acestea se suportă de beneficiarul transporturilor.

(3) Pentru asemenea transporturi se aplica tarife în funcție de tonajele pe osie și totale, de dimensiunile autovehiculelor și distanța parcursă, din care se constituie surse financiare pentru administrarea drumurilor.

Articolul 42

Proiectarea, execuția ori contractarea în țara sau importul de vehicule, utilaje, agregate ori instalații cu mase și/sau gabarite ce depășesc limitele prevăzute în anexa nr. 2 se realizează cu avizul prealabil al Ministerului Transporturilor, în ceea ce privește posibilitatea de circulație și de transport rutier.

Articolul 43

Pe drumurile publice sunt interzise:

a) competițiile sportive, fără avizul prealabil al administratorului drumului și al Poliției rutiere. Organizatorii poartă răspunderea și iau toate măsurile pentru siguranța traficului rutier și redarea ulterioară a drumului pentru circulația publică, în condițiile existente anterior organizării competiției;

b) intrarea pe drum a vehiculelor cu noroi pe roți sau pe senile, precum și pierderea, prin scurgerea din vehicule, în timpul transportului, de materiale de construcție sau de alte materii;

c) curățarea sau spălarea vehiculelor de pământ, de materiale sau de alte substanțe; aceasta se va realiza înainte de a pătrunde în drum și numai pe suprafețe special amenajate prin grija administratorului drumului;

d) scurgerea lubrifianților, a unor produse inflamabile, toxice sau de alta natură;

e) ocuparea, prin depozitare, a părții carosabile, a stațiilor mijloacelor de transport în comun, a șanțurilor, trotuarelor, pistelor și zonelor de siguranță a drumului, precum și afectarea stării de curățenie a acestora;

f) circulația autovehiculelor pe acostamente, pe șanțuri, pe trotuare, pe spații de siguranță ale drumurilor ori pe banda mediana a autostrăzilor;

g) circulația pe drumurile publice, modernizate, a vehiculelor cu pneuri cu cuie, cu senile, fără bandaje de protecție, precum și transportul prin târâre a unor obiecte sau materiale; prin excepție este admisă circulația vehiculelor aparținând Ministerului Apărării Naționale sau Ministerului de Interne, în cazul în care nu există posibilitatea evitării drumurilor publice modernizate, cu acordul și în condițiile stabilite de administratorul acestora.

Articolul 44

(1) Administratorii drumurilor pot institui restricții temporare, parțiale sau totale de circulație, pentru executarea unor lucrări, conform normelor stabilite de Ministerul Transporturilor împreună cu Ministerul de Interne.

(2) Pentru protecția unor sectoare de drumuri, administratorii acestora pot introduce restricții cu caracter temporar privind sarcinile pe osii ale vehiculelor admise să circule pe sectorul respectiv.

(3) Se interzice blocarea sau amplasarea de obstacole de orice fel pe platforma drumurilor deschise circulației publice, cu excepția cazurilor autorizate de administratorul drumului și de Poliția rutieră.

Articolul 45

(1) În cazul în care drumurile publice sunt afectate de calamități naturale sau în alte cazuri de forță majoră, administratorii acestora vor lua de urgență măsuri pentru restabilirea operativă a circulației prin executarea de variante ocolitoare sau de alte amenajări cu caracter provizoriu, după caz.

(2) Atunci când aplicarea măsurilor prevăzute la alin. (1) necesita ocuparea temporară a unor terenuri situate în zona drumului sau în afară acesteia, administratorul drumului respectiv va încheia procese-verbale cu autoritățile publice locale și cu deținătorii terenurilor, urmând ca eventualele despăgubiri cuvenite celor afectați să se stabilească conform dispozițiilor legale.

Secțiunea a V-a

Aprobarea amplasării de construcții și instalații în zona drumului public

Articolul 46

Realizarea în zona drumului public a oricărei construcții sau instalații, în orice scop, se face cu respectarea legislației în vigoare privind amplasarea și autorizarea executării construcțiilor și numai cu acordul prealabil al administratorului drumului.

Articolul 47

(1) În zona drumului public este interzisă amplasarea de construcții, panouri publicitare sau instalații care periclitează siguranța circulației.

(2) În zona mediana a autostrăzilor se pot amplasa numai instalații destinate întreținerii drumurilor și siguranței circulației.

(3) Construcțiile sau instalațiile temporare ale Ministerului Apărării Naționale, care au caracter de urgență, se pot executa fără acceptul administratorului drumului, urmând ca acest accept să se obțină ulterior, în cazul în care construcțiile sau instalațiile nu se demontează într-un termen stabilit de comun acord cu administratorul drumului.

(4) Pentru ocuparea zonei drumurilor, a podurilor, pasajelor, viaductelor, tunelurilor, prin amplasarea supraductelor sau subterane a unor construcții, instalații sau panouri publicitare acceptate de administrația drumurilor, se aplica tarife de utilizare, care se constituie ca venituri la dispoziția administratorului, respectiv pentru administrarea, exploatarea, întreținerea, repararea și modernizarea drumurilor publice. Se exceptează perceperea de tarife de utilizare de către administratorii drumului, dacă amplasarea se realizează pe zonele de protecție unde aceștia nu sunt deținători. Perceperea și folosirea acestor tarife de utilizare a zonelor de protecție proprietate privată se realizează de către deținătorul terenului respectiv.

(5) Deținătorii construcțiilor sau instalațiilor acceptate în zona drumurilor sunt obligați să execute, pe cheltuiala lor, demolarea, mutarea sau modificarea acestora, dacă astfel a fost convenit cu administratorul drumului.

(6) Administratorul drumului este obligat să-i înștiințeze pe deținători asupra lucrărilor prevăzute, după cum urmează:

- cu cel puțin 12 luni înainte de începerea lucrărilor a căror execuție impune mutarea ori modificarea, pentru construcții autorizate cu caracter definitiv;
- cu cel puțin 3 luni înainte de începerea lucrărilor la drum, în cazul construcțiilor acceptate cu caracter provizoriu.

Articolul 48

Lucrările edilitare subterane se amplasează, de regula, în afară părții carosabile a drumului public sau în galerii vizitabile. Construcția, repararea și întreținerea acestor lucrări, în zona drumului public, se fac cu aprobarea administratorului drumului și cu respectarea legislației în vigoare.

Articolul 49

(1) Proprietarul construcțiilor, instalațiilor sau al altor asemenea, realizate în zona drumului, fără respectarea condițiilor din prezenta secțiune sau cu nerespectarea condițiilor din actul de acceptare, este obligat a le desființa sau a le muta, pe cheltuiala sa, în termenul stabilit de administrator.

(2) În cazul nerespectării termenului fixat de administratorul drumului, acesta poate proceda la desființarea sau la mutarea lucrărilor, pe cheltuiala proprietarului.

Articolul 50

Deținătorii de construcții sau de instalații amplasate în zona drumului public sunt obligați să execute revizia periodică și repararea acestora, pentru a asigura estetica, protejarea drumului și siguranța circulației.

Articolul 51

- (1) Traseele noi de drumuri publice se stabilesc pe baza documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului, aprobate în condițiile legii.
- (2) Modificarea elementelor geometrice ale traseului, crearea de noi accese sau orice alte intervenții asupra drumului public se fac cu acordul administratorului drumului public.

Secțiunea a VI-a Cai de acces la drumurile publice

Articolul 52

- (1) Proiectarea, construcția sau amenajarea căilor de acces la drumurile publice se face potrivit legislației în vigoare, de către cei interesați, cu acordul prealabil al administratorului drumului public și al Poliției rutiere.
- (2) Repararea, întreținerea și exploatarea căilor de acces la drumurile publice sunt în sarcina celor care le dețin.

Articolul 53

Căile de acces realizate fără acordul administratorului drumului public și al Poliției rutiere, precum și căile de acces neutilizate vor fi desființate de cei care le dețin, restabilindu-se continuitatea elementelor geometrice în zona drumului public.

Capitolul III Dobândirea sau folosirea unor terenuri

Articolul 54

- (1) Dobândirea terenului necesar pentru executarea unor lucrări noi, modernizări, corecții de trasee, reabilitări, largiri de drumuri publice se face prin modurile admise de lege, inclusiv prin expropriere pentru cauza de utilitate publică.
- (2) Dobândirea terenurilor prevăzute la alin. (1) va beneficia de prevederile art. 92 alin. (6) din Legea fondului funciar nr. 18/1991
, republicată, fiind scutită de la plata taxelor suplimentare prevăzute în anexele nr. 1 și 2 la aceasta.

Alin. (2) al art. 54 a fost modificat de pct. 2 al articolului unic din ORDONANȚA nr. 132 din 31 august 2000, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 434 din 3 septembrie 2000.

Articolul 55

- (1) Pentru rectificări de traseu, de comun acord cu proprietarul terenului, se poate transmite, prin schimb, dreptul de proprietate asupra terenului ocupat de traseul vechi al drumului. Drumul vechi rămâne în circulație până la deschiderea pentru trafic a traseului rectificat, administratorul drumului fiind obligat să achite noului proprietar chiria pentru terenul ocupat.
- (2) În situația în care proprietarul terenului primit în schimb dorește redarea acestuia în circuitul agricol, amenajările aferente sunt în sarcina administratorului drumului.
- (3) Dacă terenul necesar rectificării traseului se dobândește prin cumpărare sau expropriere pentru cauza de utilitate publică, terenul ocupat de drumul vechi, rămas liber în urma dării în folosință a noului traseu, devine proprietatea publică a statului sau a administrației publice locale, după caz.

Articolul 56

- (1) Persoanele abilitate cu efectuarea pe teren a măsurătorilor și a studiilor necesare lucrărilor privind drumul public au acces pe terenuri, indiferent de proprietar. Excepție fac terenurile aparținând obiectivelor Ministerului Apărării Naționale și zonelor de siguranță ale acestora, pentru care se solicită, în prealabil, acordul acestuia. Înștiințarea asupra începerii acestor activități se face prin afișare la sediul consiliului local și, în scris, a deținătorului de teren, cu cel puțin 7 zile înainte. Se interzice persoanelor abilitate cu efectuarea măsurătorilor sau a studiilor ca, prin activitatea lor, să cauzeze vreun prejudiciu terenurilor sau bunurilor aflate pe acestea. În cazul în care totuși sunt cauzate prejudicii, despăgubirile sunt suportate de administratorul drumului.
- (2) Dacă pentru efectuarea măsurătorilor sau studiilor se cauzează prejudicii bunurilor sau sunt necesare modificări asupra terenului, administratorul drumului va conveni, în prealabil, cu proprietarul terenului asupra acestor modificări și, după caz, asupra modalităților și cuantumului despăgubirilor.

Capitolul IV Conducerea, coordonarea și controlul activității de drumuri

Articolul 57

Ministerul Transporturilor coordonează din punct de vedere tehnic și metodologic întreaga rețea de drumuri. În aceasta calitate are următoarele atribuții:

- a)** asigura administrarea drumurilor publice de interes național;
- b)** elaborează și urmărește aplicarea și actualizarea planului director, la nivel național, privind dezvoltarea rețelei rutiere, ca parte integrantă a schemei rețelei naționale de transport, cu respectarea prevederilor programului de amenajare a teritoriului;
- c)** stabilește strategia privind dezvoltarea unitară și echilibrată a întregii rețele de drumuri publice;
- d)** asigura gospodărirea fondurilor bugetare și extrabugetare pentru construirea, reabilitarea, modernizarea, repararea, întreținerea, exploatarea și administrarea drumurilor de interes național;
- e)** asigura, în condițiile legii, repartizarea și gestionarea fondurilor extrabugetare pentru construirea, reabilitarea, modernizarea, întreținerea, exploatarea și administrarea drumurilor naționale, județene și comunale din administrarea consiliilor județene și locale, după caz;
- f)** elaborează studii de sistematizare, prognoze și proiecte de program pentru dezvoltarea și optimizarea rețelei de drumuri publice;
- g)** elaborează, în condițiile legii, programe anuale și de perspectivă privind construcția, modernizarea, repararea, întreținerea, exploatarea și administrarea drumurilor de interes național, iar, împreună cu consiliile județene și consiliile locale, programele finanțate din Fondul special al drumurilor publice pentru drumurile județene și comunale, după caz;
- h)** elaborează norme și reglementări, în concordanță cu prevederile în domeniu din țările Uniunii Europene, privind proiectarea, construcția, modernizarea, repararea, întreținerea, administrarea și exploatarea drumurilor și, împreună cu Ministerul de Interne, norme privind siguranța traficului pe drumurile deschise circulației publice, care se supun aprobării potrivit prevederilor legale;
- i)** elaborează studii și programe privind lucrările destinate îmbunătățirii siguranței circulației pe drumurile publice;
- j)** elaborează norme, studii și programe privind determinarea indicatorilor de stare tehnică a drumurilor, de evoluție a traficului și de stabilire a ordinii de prioritate pentru lucrările de drumuri;
- k)** elaborează norme privind organizarea controlului propriu de calitate în domeniul drumurilor, precum și norme privind înregistrarea și prelucrarea evoluției traficului rutier;
- l)** elaborează o concepție unitară privind asimilarea de utilaje și echipamente specifice, aplicarea de tehnologii noi și eficiente, agrementate conform legii, în proiectarea și execuția lucrărilor de drumuri.

Articolul 58

În exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 57, Ministerul Transporturilor elaborează reglementări obligatorii pentru toate persoanele juridice sau fizice care dețin drumuri în administrare sau în proprietate, cu respectarea reglementărilor în vigoare privind autonomia administrației publice locale și dreptul de proprietate.

Articolul 59

- (1)** Conducerea activității de proiectare, execuție, modernizare, reparare, întreținere, exploatare și administrare a drumurilor județene și a celor de interes local revine autorităților administrației publice locale, cu respectarea prevederilor art. 24.
- (2)** Pentru proiectarea și modernizarea străzilor care constituie părți componente ale drumurilor naționale este necesar avizul prealabil al Ministerului Transporturilor.

Capitolul V Sancțiuni

Articolul 60

- (1)** Constituie contravenții și se sancționează cu amenda următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite astfel încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni:
 - a)** încălcarea prevederilor art. 17 alin. (2), art. 31, art. 36, art. 44 alin. (1), art. 47 alin. (1) și ale art. 49 alin. (2) se sancționează cu amenda de la 500.000 lei la 3.000.000 lei;
 - b)** încălcarea prevederilor art. 16 alin. (2), art. 26, art. 32 alin. (2), art. 40 alin. (2), art. 41 alin. (1), art. 42, art. 43, art. 44 alin. (3), art. 46, art. 47 alin. (2)-(5), art. 48, art. 50, art. 52 și ale art. 53 se sancționează cu amenda de la 5.000.000 lei la 10.000.000 lei.
- (2)** În cazul în care, prin săvârșirea uneia dintre contravențiile prevăzute la alin. (1), drumurile au fost degradate, respectiv distruse total sau parțial, în procesul-verbal de constatare se va consemna și volumul degradărilor pricinuite. Quantumul despăgubirilor urmează a se stabili pe baza de documentații întocmite de autoritățile competente, potrivit legii. Despăgubirile aferente constituie venituri la dispoziția administratorului drumului, respectiv pentru refacerea degradărilor produse.

Articolul 61

- (1)** Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 60 alin. (1) și (2) se face de către:

- a) personalul din Ministerul Transporturilor și din unitățile subordonate acestuia, împuternicit în acest scop;
- b) personalul împuternicit din aparatul propriu al consiliilor județene, consiliilor locale și unităților de specialitate subordonate acestora;
- c) ofițerii și subofițerii de poliție, după caz.

Articolul 62

- (1) Prevederile art. 60 se completează cu dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor.
- (2) Prevederile art. 24 alin. (1) și ale art. 25 din Legea nr. 32/1968 nu se aplica în cazul proiectării, construirii și modernizării drumurilor, precum și în cazul amplasării unor construcții în zona drumurilor.

Articolul 63

Cuantumurile amenzilor prevăzute la art. 60 pot fi modificate prin hotărâre a Guvernului.

Capitolul VI Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 64

Dispozițiile prevăzute la art. 2, art. 24-27, art. 30 și 31, art. 38 și 42 se aplica și drumurilor de utilitate privată, deschise circulației publice, iar prevederile art. 60, numai pentru art. 30, art. 41, art. 43, art. 44 alin. (3), art. 47, art. 50 și 51.

Articolul 65

Până la data de 1 ianuarie 1998 Ministerul Transporturilor va elabora - în conformitate cu normele Uniunii Europene - și va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I, noi norme și reglementări tehnice privind proiectarea, construirea, reabilitarea și modernizarea drumurilor publice, precum și cele privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile urbane, pentru înlocuirea celor abrogate potrivit art. 67 din prezenta ordonanță.

Articolul 66

Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta ordonanță.

Articolul 67

Prevederile prezentei ordonanțe intra în vigoare la data de 1 ianuarie 1998. Pe aceeași data se abroga [Legea drumurilor nr. 13/1974](#), publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 107 din 31 iulie 1974, [Legea nr. 37/1975](#) privind sistematizarea, proiectarea și realizarea arterelor de circulație în localitățile urbane și rurale, republicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 82 din 6 septembrie 1978, [Legea nr. 43/1975](#) pentru stabilirea normelor privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor, publicată în Buletinul Oficial, nr. 136 din 27 decembrie 1975, cu modificările ulterioare, și prevederile referitoare la drumuri din [Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 257/1959](#) privind raționalizarea folosirii terenurilor situate de-a lungul căilor ferate și drumurilor, precum și orice prevederi contrare.

Anexa 1

LIMITELE ZONELOR DRUMURILOR

- a) Zonele de siguranță ale drumurilor sunt cuprinse de la limita exterioară a amprizei drumului până la:
 - * 1,50 m de la marginea exterioară a șanțurilor, pentru drumurile situate la nivelul terenului;
 - * 2,00 m de la piciorul taluzului, pentru drumurile în rambleu;
 - * 3,00 m de la marginea de sus a taluzului, pentru drumurile în debleu cu înălțimea până la 5,00 m inclusiv;
 - * 5,00 m de la marginea de sus a taluzului, pentru drumurile în debleu cu înălțimea mai mare de 5,00 m.
- b) Zonele de protecție sunt cuprinse între marginile exterioare ale zonelor de siguranță și marginile zonei drumului, delimitat conform tabelului următor:

Categoria drumului	Autostrăzi	Drumuri naționale	Drumuri județene	Drumuri comunale
Distanța de la axul drumului până la marginea exterioară a zonei drumului (m)	50	22	20	18

Anexa 2

TONAJE, GABARITE ȘI PRESIUNI

A) Limitele maxime ale tonajelor pe osii:

Categorii de drumuri din punct de vedere al sistemului rutier	Tipuri de osie	Distanța între axele alăturate		
		< 1,40	<= 2,00	> 2,00

Drumuri modernizate, europene (E) și alte drumuri deschise traficului greu, conform listei aprobate de Ministerul Transporturilor	simplică		10,0 (11,0)
	dublă (tandem)	16,0 (18,0)	
	triplă (tridem)	22,0	
Alte drumuri modernizate	simplică		8,0
	dublă (tandem)	14,5	
	triplă (tridem)	20,0	
Drumuri pietruite	simplică		7,5
	dublă (tandem)	12,0	
	triplă (tridem)	16,5	

NOTA:

Tonajele din paranteză (...) se aplică în cazul autovehiculelor cu suspensie pneumatică, pe măsura reabilitării drumurilor.

Se considera osie dublă (tandem) combinația de două axe având distanța dintre ele de cel mult 2,0 m. La greutatea inegală pe axe, tonajul pe axa cea mai încărcată ce face parte din tandem nu trebuie să depășească tonajul maxim admis pe osia simplă pentru categoria de drum respectivă (10,0 t, 8,0 t, respectiv 7,5 t).

Se considera osie triplă (tridem) combinația de trei axe având distanța dintre ele de cel mult 1,40 m, iar masa pe două axe alăturate făcând parte din tridem nu trebuie să depășească tonajul maxim admis pe osia dublă (cu aceeași distanță între axe) pentru categoria de drum respectivă. Pentru osii multiple, constituite din mai mult de trei axe alăturate, masa pe orice grup de axe alăturate nu trebuie să depășească tonajul admis pe osia astfel constituită (în funcție de distanța dintre axe) pentru categoria de drum respectivă.

Presiunea specifică pe îmbrăcămintea drumului nu trebuie să depășească 6,0 daN/cmp pentru osia nemotoare și 7,0 daN/cmp pentru osia motoare.

B) Tonajele totale maxime admise pentru vehicule sunt următoarele:

Autovehicule:

- cu două axe, având distanța între axe:

* mai mică de 4,0 m 16,0 t

* egală sau mai mare de 4,0 m 17,0 t (18,0 t)

- cu trei axe 22,0 t (24,0 t)

- cu patru axe 24,0 t (30,0 t)

- autobuz articulat cu trei axe 26,0 t

Remorci:

- cu două axe, având distanța dintre axe:

* mai mică de 4,0 m 16,0 t

* egală sau mai mare de 4,0 m 17,0 t

- cu trei axe 22,0 t

Combinații de vehicule:

- autotractor cu șa și semiremorcă:

* cu trei axe 30,0 t

* cu patru axe, având distanța dintre axe:

- sub 2,0 m 34,0 t

- egală sau mai mare de 2,0 m 36,0 t

* cu cinci și șase axe (indiferent de distanțele dintre axe).... 40,0 t

- autotren (autovehicul + remorcă = total patru axe) 34,0 t

* combinație având cinci sau mai multe axe 40,0 t

NOTA:

Tonajele din paranteză (...) se aplică în cazul autovehiculelor cu suspensie pneumatică, pe măsura reabilitării drumurilor.

C. Dimensiunile maxime de gabarit (inclusiv încărcătura) sunt următoarele:

• lățime 2,55 m

NOTA:

Prin excepție, pentru vehiculele frigorifice având caroseria izoterma, cu pereți groși, se admit lățimi de maximum 2,60 m.

• înălțime 4,00 m

• lungimi:

- autovehicul fără remorcă 12,00 m

- remorcă 12,00 m

- vehicul articulat 16,50 m
- autobuz sau troleibuz articulat 18,00 m
- autovehicul cu remorca (autotren) 18,75 m
- tramvai 30,00 m

NOTA:

Orice autovehicul sau combinație de vehicule aflate în mișcare trebuie să poată vira într-o suprafață cu o raza exterioară de 12,50 m și cu o raza interioară de 5,30 m.

Distanța dintre axa articulației pivotului de cuplu și spatele semiremorcii nu trebuie să depășească 12,00 m.

Distanța maximă măsurată paralel cu axa longitudinală a autotrenului, de la punctul exterior al părții anterioare a spațiului de încărcare aflat în spatele cabinei, până la punctul exterior al părții posterioare a remorcii, minus distanța dintre spatele vehiculului de tracțiune și partea anterioară a remorcii nu trebuie să depășească 15,65 m.

Distanța maximă măsurată paralel cu axa longitudinală a autotrenului, de la punctul exterior al părții anterioare a spațiului de încărcare, aflat în spatele cabinei, până la punctul exterior al părții posterioare a remorcii nu trebuie să depășească 16,40 m.

Litera C din anexa 2 a fost modificată de pct. 3 al articolului unic din [ORDONANȚA nr. 132 din 31 august 2000](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 434 din 3 septembrie 2000.
